

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

10 Μαΐου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1628

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- 1 Επανάδρυση Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών των Τμημάτων Επιστήμης των Υλικών και Χημείας της Σχολής Θετικών Επιστημών, Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών και Χημικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής του Πανεπιστημίου Πατρών με τίτλο «Επιστήμη και Τεχνολογία Πολυμερών και Σύνθετων Υλικών».
- 2 Επανάδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Χημικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών με τίτλο «Προηγμένες Εφαρμογές στη Χημική Μηχανική» (Master in Advanced Applications in Chemical Engineering).

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 820/12752

(1)

Επανάδρυση Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών των Τμημάτων Επιστήμης των Υλικών και Χημείας της Σχολής Θετικών Επιστημών, Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών και Χημικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής του Πανεπιστημίου Πατρών με τίτλο «Επιστήμη και Τεχνολογία Πολυμερών και Σύνθετων Υλικών».

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ.Α'/4.8.2017) "Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις" και ιδίως των άρθρων 32 και 85 παράγραφος 2α.

2. Τις διευκρινιστικές εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό: α) 163204/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/29.9.2017 "Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών και εκπόνησης διδακτορικών διατριβών - Λοιπά θέματα", β) 203446/Ζ1/22.11.2017 "Διευκρινήσεις σχετικά

με την εφαρμογή διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) και γ) 227378/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/22.12.2017 "Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών, δ) 26407/Ζ1/15.2.2018 "Ίδρυση-Επανάδρυση ΠΜΣ σε εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/17 (114 Α'), ε) 45070/Ζ1/19.3.2018 "Κοινοποίηση Διατάξεων του ν. 4521/2018 (Α' 38) "Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις" - Αποστολή ενδεικτικού υποδείγματος συνοδευτικών εγγράφων της παρ. 3 του άρθρου 32 του ν. 4485/2017.

3. Την αριθμ. 216772/Ζ1/8.12.2017 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 4334/12.12.2017, τ.Β') με τίτλο "Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών".

4. Τις διατάξεις του ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/τ.Α'/2.3.2018) "Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις" και ιδίως το άρθρο 19, παρ. 7 και 8.

5. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 (ΦΕΚ 189/τ.Α'/2.8.2005) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσωρεύσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

6. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/τ.Α').

7. Τις διατάξεις του ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων», (ΦΕΚ 195/6-9-2011, τ.Α'), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

8. Τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 83/11-5-2016, τ.Α'), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

9. Τα αποσπάσματα πρακτικών των Συνελεύσεων των Τμημάτων Χημικών Μηχανικών (συνεδρία 568/17.4.2018), Επιστήμης των Υλικών (συνεδρία 155/16.4.2018), Χημείας (συνεδρία 10/17.4.2018) και Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών (συνεδρία 12/27.3.2018) του Πανεπιστημίου Πατρών.

10. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πατρών (συνεδρία 134/20.4.2018).

11. Το απόσπασμα πρακτικού της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών (συνεδρία 5/19.4.2018).

12. Το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας των συνεργαζόμενων Τμημάτων,

13. Τα αριθμ. 2648/25.10.2013, 1006/07.07.2013, 738/19.02.2014 και 3482/23.12.2013 έγγραφα της ΑΔΙΠ, από τα οποία προκύπτει ότι έχει ολοκληρωθεί η εξωτερική αξιολόγηση των Τμημάτων Επιστήμης των Υλικών και Χημείας της Σχολής Θετικών Επιστημών, Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών και Χημικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής του Πανεπιστημίου Πατρών αντίστοιχα,

14. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται διαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 τη λειτουργία Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών των Τμημάτων Επιστήμης των Υλικών και Χημείας της Σχολής Θετικών Επιστημών, Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών και Χημικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής του Πανεπιστημίου Πατρών, ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις

Τα Τμήματα Επιστήμης των Υλικών και Χημείας της Σχολής Θετικών Επιστημών, Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών και Χημικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής του Πανεπιστημίου Πατρών από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 οργανώνουν και λειτουργούν Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) στην «Επιστήμη και Τεχνολογία Πολυμερών και Σύνθετων Υλικών» σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ.Α').

Άρθρο 2

Αντικείμενο - Σκοπός

Το διατμηματικό πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) έχει ως γνωστικό αντικείμενο μία ευρεία περιοχή της Επιστήμης και Τεχνολογίας των Πολυμερών και Σύνθετων Υλικών, όπως:

(α) Τη σύνθεση και τον φυσικοχημικό χαρακτηρισμό πολυμερών και σύνθετων υλικών πολυμερούς μήτρας.

(β) Την ανάλυση των σχέσεων δομής-ιδιοτήτων σε πολύ-λειτουργικά πολυμερή, βιοπολυμερή και σύνθετα υλικά.

(γ) Την υπολογιστική σχεδίαση και την πρόβλεψη των ιδιοτήτων πολυμερών και σύνθετων υλικών πολυμερούς μήτρας με τη βοήθεια μεθόδων μοριακής προσομοίωσης και αριθμητικής ανάλυσης.

(δ) Σύγχρονες εφαρμογές των πολυμερών και σύνθετων υλικών πολυμερούς μήτρας στα πεδία της παραγωγής προϊόντων και δομών, της Νανοτεχνολογίας, της ενέργειας, και του περιβάλλοντος.

Σκοπός του προγράμματος είναι:

Το Δ.Π.Μ.Σ. στοχεύει:

(α) Στην ανάπτυξη της έρευνας και την προαγωγή της γνώσης στην ευρύτερη περιοχή της Επιστήμης και Τεχνολογίας των Πολυμερών και των Σύνθετων υλικών πολυμερούς μήτρας.

(β) Στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού επιστημονικού δυναμικού στο πλαίσιο του ευρωπαϊ-

κού και γενικότερα του παγκόσμιου χώρου σε τεχνολογικούς τομείς αιχμής.

(γ) Στη δημιουργία νέου, κατάλληλα καταρτισμένου επιστημονικού δυναμικού ικανού να στελεχώσει Ερευνητικά Κέντρα, Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Βιομηχανίες, και Οργανισμούς Πιστοποίησης και Ελέγχου Υλικών.

Άρθρο 3

Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το ΔΠΜΣ απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στην «Επιστήμη και Τεχνολογία Πολυμερών και Σύνθετων Υλικών».

Άρθρο 4

Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων Επιστήμης των Υλικών, Φυσικής, Χημείας, Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών και Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών, απόφοιτοι άλλων Τμημάτων Σχολών Θετικών Επιστημών και Πολυτεχνικών Σχολών πανεπιστημίων της ημεδαπής και ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων ΤΕΙ συναφούς γνωστικού αντικειμένου.

Άρθρο 5

Χρονική Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα.

Άρθρο 6

Πρόγραμμα Μαθημάτων

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (Π.Μ. ή ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. ανέρχεται σε 90 Π.Μ. (ECTS). 45 για τα μαθήματα και 45 για τη διπλωματική εργασία. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές κατά τη φοίτησή τους στο Π.Μ.Σ. εκπονούν πρωτότυπη ερευνητική εργασία (Διπλωματική εργασία), διδάσκονται υποχρεωτικά μαθήματα (Υ), μαθήματα περιορισμένης επιλογής (Π) και μαθήματα επιλογής (Ε), και συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες στο πεδίο της Επιστήμης και Τεχνολογίας των Πολυμερών και Σύνθετων Υλικών. Η διδασκαλία των μαθημάτων, καθώς και η συγγραφή της διπλωματικής εργασίας, γίνεται στην ελληνική γλώσσα και σε ειδικές περιπτώσεις στην αγγλική γλώσσα.

Για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε συνολικά 7 εξαμηνιαία μαθήματα, (τέσσερα (4) στο Α' εξάμηνο, και τρία (3) στο Β' εξάμηνο) και να εκπονήσουν επιτυχώς Διπλωματική εργασία (πρωτότυπη ερευνητική εργασία) κατά τα Β' και Γ' εξάμηνα. Το πρόγραμμα των μαθημάτων και της διπλωματικής εργασίας ανά εξάμηνο ορίζεται ως εξής:

1ο εξάμηνο:

Στο 1ο εξάμηνο, οι φοιτητές υποχρεούνται να επιλέξουν και να παρακολουθήσουν τα παρακάτω υποχρεωτικά μαθήματα, έτσι ώστε το σύνολο των πιστωτικών τους μονάδων να είναι 30:

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος		π.μ. (ECTS)
Υ102	Χημεία πολυμερών	Υποχρεωτικό	7
Υ103	Φυσική και φυσικοχημεία πολυμερών	Υποχρεωτικό	8
Υ104	Ρεολογία πολυμερών	Υποχρεωτικό	7
Υ105	Σύνθετα Υλικά	Υποχρεωτικό	8
Σύνολο μονάδων ECTS 1ου εξαμήνου			30

2ο εξάμηνο

Στο 2ο εξάμηνο, οι φοιτητές αρχίζουν την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας, ενώ υποχρεούνται να επιλέξουν και να παρακολουθήσουν ένα υποχρεωτικό μάθημα, ένα εκ των δύο προσφερόμενων μαθημάτων περιορισμένης επιλογής και 1 εκ των 5 προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής, έτσι ώστε το σύνολο των πιστωτικών τους μονάδων να είναι 30:

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος		π.μ. (ECTS)
Δ201	Έναρξη Διπλωματικής εργασίας	Υποχρεωτικό	15
Υ202	Χαρακτηρισμός πολυμερών: θεωρία και εργαστήριο	Υποχρεωτικό	5
	Οι φοιτητές επιλέγουν ένα εκ των δύο:	Περιορισμένης επιλογής	
Π203	Παραγωγή, ποιοτικός έλεγχος και πειραματικός χαρακτηρισμός συνθέτων υλικών		5
Π204	Στατιστική μηχανική πολυμερών		5
	Οι φοιτητές επιλέγουν ένα εκ των πέντε:	Επιλογής	
E205	Νανοδομημένα πολυμερή και νανোসύνθετα υλικά		5
E206	Βιοπολυμερή, αμφίφιλα πολυμερή, αυτό-οργάνωση		5
E207	Προσομοίωση πολυμερών		5
E208	Υπολογιστικές μέθοδοι μακρομοριακών συστημάτων		5
E209	Μηχανική των Πολυμερών και των Σύνθετων Υλικών		5
Σύνολο μονάδων ECTS 2ου εξαμήνου			30

3ο εξάμηνο

Στο 3ο εξάμηνο, οι φοιτητές συνεχίζουν την εκπόνηση της Διπλωματικής εργασίας (Δ301), τη συγγράφουν και

την παρουσιάζουν δημόσια ενώπιον της προβλεπόμενης εξεταστικής επιτροπής:

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος		π.μ. (ECTS)
Δ301	Ολοκλήρωση Διπλωματικής εργασίας	Υποχρεωτικό	30
Σύνολο μονάδων ECTS 3ου εξαμήνου			30

Το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) χορηγείται μετά:

(α) την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση των μαθημάτων, όπως περιγράφονται ανωτέρω (45 πιστωτικές μονάδες) και

(β) την επιτυχή εκπόνηση και εξέταση της Διπλωματικής εργασίας (45 πιστωτικές μονάδες).

Άρθρο 7

Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα κατ' έτος ορίζεται κατά ανώτατο όριο σε τριάντα (30). Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. των συμμετεχόντων τμημάτων που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 34 καθώς και της παραγράφου 8 του άρθρου 34 του ν.4485/2017, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος στο Π.Μ.Σ., σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 45 του ν.4485/2017.

Άρθρο 8

Διδακτικό Προσωπικό

Το Διδακτικό Προσωπικό του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών θα προέρχεται από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 36 του ν.4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ.Α'). Στο ΔΠΜΣ θα διδάσκουν μέλη ΔΕΠ των Τμημάτων Επιστήμης των Υλικών, Χημείας, Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών και Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών, και μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου Πανεπιστημίου ή άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής, καθώς και κατηγορίες διδασκόντων όπως ορίζονται στο άρθρο 36 του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ.Α').

Άρθρο 9

Υλικοτεχνική Υποδομή

Η υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή των Τμημάτων Επιστήμης των Υλικών, Χημείας, Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών και Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς και του Ινστιτούτου Επιστημών Χημικής Μηχανικής του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (αίθουσες διδασκαλίας, αναγνωστήρια, σπουδαστήρια, εργαστήρια κ.λπ.) επαρκεί για την απρόσκοπτη λειτουργία του Π.Μ.Σ. στην «Επιστήμη και Τεχνολογία των Πολυμερών και Σύνθετων Υλικών». Επί πλέον, στο Πανεπιστήμιο Πατρών λειτουργεί Μηχανουργείο, Εργαστήριο Ενόργανης Χημικής Ανάλυσης και Εργαστήριο Ηλεκτρονικής Μικροσκοπίας και Μικροανάλυσης, καθώς και Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (ΒΚΠ) μέσω της οποίας παρέχεται η δυνατότητα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης (e-Class), καθώς και ηλεκτρονικής πρό-

σβασης στα διεθνή επιστημονικά περιοδικά της Επιστήμης και Τεχνολογίας των Πολυμερών, στις επιστημονικές Τράπεζες Πληροφοριών, σε άλλες ελληνικές και ξένες βιβλιοθήκες, κ.λπ.

Άρθρο 10
Διάρκεια Λειτουργίας

Το Δ.Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2027-28 σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.

Άρθρο 11
Αναλυτικός Προϋπολογισμός

Ο Αναλυτικός Προϋπολογισμός περιέχει την καταγραφή των εσόδων και εξόδων ανά κατηγορία:

Α. ΕΣΟΔΑ

Κατηγορία Εσόδων	Ευρώ
Προϋπολογισμός του Α.Ε.Ι.	
Προϋπολογισμός του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων	13.000
Δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα	
Πόρους από ερευνητικά προγράμματα*	
Πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών**	
Μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) Α.Ε.Ι.	
Κάθε άλλη νόμιμη αιτία	
Σύνολο	13.000

• Θα διατεθούν πόροι ερευνητικών προγραμμάτων για δαπάνες εκπόνησης και δημοσιότητας των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών

•• Θα διατεθούν πόροι προγραμμάτων της ΕΕ για δαπάνες για δαπάνες εκπόνησης και δημοσιότητας των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών

Β. ΕΞΟΔΑ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α': ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ευρώ
Δαπάνες εξοπλισμού και δαπάνες λογισμικού	8.500
Δαπάνες χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές	
Δαπάνες αναλωσίμων	3.000
Δαπάνες μετακινήσεων διδασκόντων του Π.Μ.Σ	
Δαπάνες μετακινήσεων φοιτητών του Π.Μ.Σ. για εκπαιδευτικούς σκοπούς	
Αμοιβές διδασκαλίας τακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. και ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων που συμμετέχουν στην οργάνωση του Π.Μ.Σ.	
Αμοιβές έκτακτου διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. που συμμετέχουν στην οργάνωση του Π.Μ.Σ.	
Αμοιβές διδασκαλίας προσωπικού της παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017	
Αμοιβές διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης	1.000
Λοιπές δαπάνες (έξοδα δημοσιότητας-προβολής, αγοράς εκπαιδευτικού υλικού, οργάνωσης συνεδρίου, δαπάνες εργασιών πεδίου)	500
Σύνολο	13.000

Άρθρο 12
Μεταβατικές Διατάξεις

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στην παρούσα απόφαση θα ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και από τα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Πάτρα, 24 Απριλίου 2018

Η Πρύτανης
ΒΕΝΕΤΣΑΝΑ ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΥ

Αριθμ. 821/12754 (2)

Επανίδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Χημικών Μηχανικών της Πολυτεχνική Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών με τίτλο «Προηγμένες Εφαρμογές στη Χημική Μηχανική» (Master in Advanced Applications in Chemical Engineering).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ.Α'/4.8.2017) "Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις" και ιδίως των άρθρων 32 και 85 παράγραφος 2α.

2. Τις διευκρινιστικές εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό: α) 163204/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/29.9.2017 "Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών και εκπόνησης διδακτορικών διατριβών - Λοιπά θέματα", β) 203446/Ζ1/22.11.2017 "Διευκρινήσεις σχετικά με την εφαρμογή διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) και γ) 227378/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/22.12.2017 "Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών, δ) 26407/Ζ1/15.2.2018 "Ίδρυση-Επανίδρυση ΠΜΣ σε εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/17 (114 Α'), ε) 45070/Ζ1/19.3.2018 "Κοινοποίηση Διατάξεων του ν. 4521/2018 (Α' 38) "Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις" - Αποστολή ενδεικτικού υποδείγματος συνοδευτικών εγγράφων της παρ. 3 του άρθρου 32 του ν. 4485/2017.

3. Την αριθμ. 216772/Ζ1/8.12.2017 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 4334/12.12.2017, τ.Β') με τίτλο "Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών".

4. Τις διατάξεις του ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/τ.Α'/2.3.2018) "Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις" και ιδίως το άρθρο 19, παρ. 7 και 8.

5. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 (ΦΕΚ 189/τ.Α' / 2.8.2005) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

6. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/τ.Α').

7. Τις διατάξεις του ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων», (ΦΕΚ 195/6-9-2011, τ.Α'), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

8. Τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 83/11-5-2016, τ.Α'), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

9. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών (συνεδρία 565/6.2.2018).

10. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πατρών (συνεδρία 134/20.4.2018).

11. Το απόσπασμα πρακτικού της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών (συνεδρίαση 4/18.4.2018).

12. Το αριθμ. 3482/23.12.2013 έγγραφο της ΑΔΙΠ, από το οποίο προκύπτει ότι έχει ολοκληρωθεί η εξωτερική αξιολόγηση του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών.

13. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 τη λειτουργία Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Χημικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών, ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις

Το Τμήμα Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 οργανώνει και λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στις «Προηγμένες Εφαρμογές στη Χημική Μηχανική» (Master in Advanced Applications in Chemical Engineering) σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ.Α').

Άρθρο 2

Αντικείμενο - Σκοπός

Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών (Π.Μ.Σ.) έχει ως γνωστικό αντικείμενο τις Προηγμένες Εφαρμογές στη Χημική Μηχανική καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα χημικών τεχνολογιών αιχμής αλλά και βασικών επιστημών.

Σκοπός του Προγράμματος είναι η μύηση νέων επιστημόνων στην ερευνητική διαδικασία και η εξειδικευμένη παροχή γνώσεων στις περιοχές της Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών, του Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τις Φυσικές, Χημικές και Βιοχημικές Διεργασίες και την Προσομοίωση, Βελτιστοποίηση και Ρύθμιση Διεργασιών. Το Π.Μ.Σ. στοχεύει επίσης στην περαιτέρω προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και στην προώθηση της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας, με συνεκτίμηση των αναπτυξιακών αναγκών της χώρας.

Άρθρο 3

Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στις «Προηγμένες Εφαρμογές στη Χημική Μηχανική» (Master in Advanced Applications in Chemical Engineering).

Άρθρο 4

Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων Χημικών Μηχανικών, όλων των υπόλοιπων Τμημάτων των Πολυτεχνικών Σχολών, των Τμημάτων των Σχολών Θετικών Επιστημών, των Τμημάτων των Σχολών Επιστήμης και Τεχνολογίας των Πανεπιστημίων της ημεδαπής και ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, των Ανώτατων Στρατιωτικών Σχολών Θετικής Κατεύθυνσης, καθώς και των Τμημάτων των Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

Άρθρο 5

Χρονική Διάρκεια

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα.

Άρθρο 6

Πρόγραμμα Μαθημάτων

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (Π.Μ. ή ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. ανέρχεται σε 90 ECTS. Για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε συνολικά οκτώ (8) εξαμηνιαία μαθήματα (τέσσερα στο Α' εξάμηνο και τέσσερα στο Β' εξάμηνο) και να εκπονήσουν επιτυχώς Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία Ειδίκευσης κατά το Γ' εξάμηνο. Τα μαθήματα πιστώνονται με συνολικό φόρτο εργασίας 60 ECTS (30 ECTS στο Α' εξάμηνο και 30 ECTS στο Β' εξάμηνο) και η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία με συνολικό φόρτο εργασίας 30 ECTS. Τα προσφερόμενα μεταπτυχιακά μαθήματα διακρίνονται σε υποχρεωτικά, κορμού, και επιλογής, ως εξής:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ		
Κωδικός	ECTS	Τίτλος
GCHM_Y101	6	Ερευνητική Μεθοδολογία I
GCHM_Y102	6	Ερευνητική Μεθοδολογία II
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ		
Κωδικός	ECTS	Τίτλος
GCHM_K101	8	Ανάλυση και Σχεδιασμός Χημικών Αντιδραστήρων
GCHM_K201	8	Φαινόμενα Μεταφοράς
GCHM_K301	8	Θερμοδυναμική
GCHM_K801	8	Βασικές Αρχές Χημικής Μηχανικής I
GCHM_K802	8	Βασικές Αρχές Χημικής Μηχανικής II
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
Κωδικός	ECTS	Τίτλος
GCHM_E401	8	Εφαρμοσμένα Μαθηματικά
GCHM_E501	8	Φυσικοχημεία
GCHM_E610	8	Ρεολογία Πολυμερών
GCHM_E612	8	Επιστήμη Υλικών
GCHM_E621	8	Περιβαλλοντική Βιοτεχνολογία
GCHM_E622	8	Εναλλακτικές Μορφές Ενέργειας
GCHM_E631	8	Μικροηλεκτρονική Τεχνολογία
GCHM_E632	8	Ηλεκτροχημικές Μέθοδοι και Διεργασίες
GCHM_E641	8	Δυναμική Συστημάτων
GCHM_E651	8	Διαχείριση Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης
GCHM_E661	8	Αιωρήματα και Γαλακτώματα
GCHM_E711	8	Επιστήμη Επιφανειών
GCHM_E731	8	Στατιστική Μηχανική και Μοριακή Προσομοίωση
GCHM_E741	8	Αριθμητικές Μέθοδοι
GCHM_E751	8	Εφαρμογές και Προσομοίωση Φαινομένων Μεταφοράς
GCHM_E761	8	Ανάλυση και Σχεδιασμός Βιοαντιδραστήρων
GCHM_E771	8	Βελτιστοποίηση Διεργασιών
GCHM_E781	8	Τεχνικές Χαρακτηρισμού Υλικών
Διπλωματική Εργασία		
GCHM_Δ100	30	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία Ειδίκευσης

Ειδικότερα, και ανάλογα με το αν έχουν Δίπλωμα Χημικού Μηχανικού ή όχι, οι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές (Μ.Φ.) υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς:

(i) Μεταπτυχιακοί φοιτητές με Δίπλωμα Χημικού Μηχανικού:

Α' Εξάμηνο	
Μάθημα	ECTS
Ερευνητική Μεθοδολογία I	6
(*) Μαθήματα Κορμού και/ή Επιλογής, Τρία (3)	24
ΣΥΝΟΛΟ ECTS	30
Β' Εξάμηνο	
Μάθημα	ECTS
Ερευνητική Μεθοδολογία II	6
(*) Μαθήματα Κορμού και/ή Επιλογής, Τρία (3)	24
ΣΥΝΟΛΟ ECTS	30
Γ' Εξάμηνο	
Μάθημα	ECTS
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία Ειδίκευσης	30
ΣΥΝΟΛΟ ECTS	30

(*) Τα μαθήματα επιλέγονται από τις λίστες "ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ" και "ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ". Οι Μ.Φ. υποχρεούνται πέραν των δυο μαθημάτων Ερευνητική Μεθοδολογία I και II στο τέλος των δύο πρώτων εξαμήνων (Α' και Β') να έχουν πάρει συνολικά τουλάχιστον 2 μαθήματα κορμού και 4 μαθήματα επιλογής.

(ii) Μεταπτυχιακοί φοιτητές με Δίπλωμα/Πτυχίο από άλλη Σχολή:

Α' Εξάμηνο	
Μάθημα	ECTS
Ερευνητική Μεθοδολογία I	6
Βασικές Αρχές Χημικής Μηχανικής I	8
(**) Μαθήματα Κορμού και/ή Επιλογής, Δύο (2)	16
ΣΥΝΟΛΟ ECTS	30
Β' Εξάμηνο	
Μάθημα	ECTS
Ερευνητική Μεθοδολογία II	6
Βασικές Αρχές Χημικής Μηχανικής II	8
(**) Μαθήματα Κορμού και/ή Επιλογής, Δύο (2)	16
ΣΥΝΟΛΟ ECTS	30
Γ' Εξάμηνο	
Μάθημα	ECTS
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία Ειδίκευσης	30
ΣΥΝΟΛΟ ECTS	30

(**) Τα μαθήματα επιλέγονται από τις λίστες "ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ" και "ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ". Οι Μ.Φ. υποχρεούνται πέραν των τεσσάρων μαθημάτων Ερευνητική Μεθοδολογία I και II και Βασικές Αρχές Χημικής Μηχανικής I και II στο τέλος των δύο πρώτων εξαμήνων (Α' και Β') να έχουν πάρει συνολικά τουλάχιστον 1 μάθημα κορμού και 3 μαθήματα επιλογής.

Άρθρο 7 Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο πρόγραμμα κατ' έτος ορίζεται κατά ανώτατο όριο σε σαράντα (40). Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος Χημικών Μηχανικών που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 34 καθώς και της παρ. 8 του άρθρου 34 του ν. 4485/2017, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος στο Π.Μ.Σ., σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 45 του ν. 4485/2017.

Άρθρο 8 Διδακτικό Προσωπικό

Το Διδακτικό Προσωπικό του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών θα προέρχεται από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 36 του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ.Α').

Άρθρο 9 Υλικοτεχνική Υποδομή

Η υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος Χημικών Μηχανικών είναι επαρκής για την κάλυψη των αναγκών του ΠΜΣ. Το Τμήμα Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών στεγάζεται σε δύο κτίρια συνολικού εμβαδού 11.900 τετραγωνικών μέτρων, στα οποία βρίσκονται εργαστήρια προπτυχιακής εκπαίδευσης και, κυρίως, ερευνητικά εργαστήρια και υπηρεσίες υποδομής για μεταπτυχιακή εκπαίδευση (4.000 τ.μ.). Το Τμήμα Χημικών Μηχανικών διαθέτει την ακόλουθη ερευνητική υποδομή: (α) Υπολογιστικό Κέντρο, (β) Βιβλιοθήκη Τμήματος, (γ) εικοσιένα (21) πλήρως εξοπλισμένα Ερευνητικά Εργαστήρια. Επιπροσθέτως, οι ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος υποστηρίζονται από τις ακόλουθες κεντρικές μονάδες του Πανεπιστημίου Πατρών: (i) Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης, μέσω της οποίας παρέχεται ηλεκτρονική πρόσβαση στα σημαντικότερα διεθνή επιστημονικά περιοδικά, σε τράπεζες πληροφοριών, καθώς και σε μεγάλες ελληνικές και ξένες βιβλιοθήκες, (ii) Εργαστήριο Ενόργανης Ανάλυσης, (iii) Εργαστήριο Ηλεκτρονικής Μικροσκοπίας και Μικροανάλυσης, (iv) Εργαστήριο Επισκευής Ηλεκτρονικών Οργάνων, (v) Μηχανουργείο, (vi) Υαλουργείο.

Άρθρο 10 Διάρκεια Λειτουργίας

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2025-26 σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.

Άρθρο 11 Αναλυτικός Προϋπολογισμός

Στο παρόν Π.Μ.Σ. δεν προβλέπονται δίδακτρα. Το ετήσιο κόστος λειτουργίας του Π.Μ.Σ. ανέρχεται στο ποσό των € 35.000 και αναλύεται σε κατηγορίες δαπανών ως ακολούθως:

	ΕΞΟΔΑ	Ποσό σε €
1	Δαπάνες εξοπλισμού και δαπάνες λογισμικού	15.000
2	Δαπάνες αναλωσίμων	18.000
3	Δαπάνες μετακινήσεων διδασκόντων του Π.Μ.Σ.	-
4	Δαπάνες μετακινήσεων φοιτητών του Π.Μ.Σ. για εκπαιδευτικούς σκοπούς	-
5	Αμοιβές διδασκαλίας τακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. και ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων που συμμετέχουν στην οργάνωση του Π.Μ.Σ.	-
6	Αμοιβές έκτακτου διδακτικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. που συμμετέχουν στην οργάνωση του Π.Μ.Σ.,	-
7	Αμοιβές διδασκαλίας προσωπικού της παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017	-
8	Αμοιβές διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης	-
9	Λοιπές δαπάνες, όπως ιδίως έξοδα δημοσιότητας-προβολής, αγοράς εκπαιδευτικού υλικού, οργάνωσης συνεδρίου, δαπάνες εργασιών πεδίου	2.000
ΣΥΝΟΛΟ		35.000

Το κόστος λειτουργίας του Π.Μ.Σ. θα καλυφθεί από τον προϋπολογισμό του ΥΠΕΘ, πόρους από ερευνητικά προγράμματα των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών, προγράμματα συνεργασίας με την εγχώρια και ξένη βιομηχανία, δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

Άρθρο 12 Μεταβατικές Διατάξεις

Για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές οι οποίοι εισήχθησαν στο πρόγραμμα μέχρι και το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2017-2018 εφαρμόζονται οι διατάξεις της προηγούμενης υπουργικής απόφασης. Όσα θέματα δεν προβλέπονται στην παρούσα Υπουργική Απόφαση θα ρυθμίζονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τμήματος Χημικών Μηχανικών και από τα αρμόδια όργανα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Πάτρα, 24 Απριλίου 2018

Η Πρύτανης

ΒΕΝΕΤΣΑΝΑ ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του δημοσίου (ν. 3469/2006, ΦΕΚ Α' 131).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο www.et.gr, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση webmaster.et@et.gr με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης.

- **Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στην ιστοσελίδα μας. Η ενδεδειγμένη διαδρομή είναι: www.et.gr/ Φ.Ε.Κ./ Δημοσίευση Κειμένων ή Τεύχη ή Διάθεση ΦΕΚ ή Πώληση ή Συνδρομητές. Επίσης μέσω της ιστοσελίδας μας δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.**

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα	Ιστοσελίδα: www.et.gr
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054	Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: helpdesk.et@et.gr
ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ	Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr
Πωλήσεων: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)	Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr
Συνδρομητών: (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)	
Πληροφοριών: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)	
Παραλαβής Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)	
Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30	

